

KAMNA NA KOLEÄŔKÄ•CH

PondÄ›lÄ›, 21 leden 2019

MinulÄ› pondÄ›lÄ› mne v jednu v noci vzbudilo cinkÄ›nÄ› lednice, jak si stÄ›Ä›ovala, Ä› je bez proudu. Bez proudu byla celÄ› obec aÄ› do rájna, dokud neodstranili z vedenÄ› spadlÄ› ½ strom. Celkem by mi to nevadilo. JenomÄ› pÄ›estal fungovat i kotel a do rájna jsem doma mÄ›la celÄ› ½ch 14Ä›C. MÄ›me sice pro tyto pÄ›Ä›pady nÄ›hradnÄ› agregÄ›t, ale Ä›ivÄ› si dovedu pÄ›edstavit, co by asi Ä›ekl sprÄ›ivce, kdybych mu po pÄ›lnoci zavolala, aby pÄ›ijel a agregÄ›t zprovoznil.

A jak jsem tak pod peÄ›tinou klepala kosu a nemohla usnout, zaÄ›ala jsem pÄ›emÄ›let o tom, jak jsem Ä›asem ztratila nÄ›kdeÄ› otuÄ›ilost. Do dospÄ›losti jsem bydlela na KrÄ›lovsKÄ›ch Vinohradech v rozlehlÄ›m bytÄ›, stropy do vÄ›Ä›ky 4,2 m. VeÄ›kerÄ› topenÄ› se sklÄ›dalo z kuchyÄ›skÄ›ho sporÄ›ku s mÄ›dÄ›ncem v kuchyni, kde se ohÄ›Ä›vala voda a kde se vaÄ›milo. DalÄ›Ä› topenÄ› bylo v koupelnÄ›, kamna na uhlÄ› s vÄ›lcem na vodu; tam se topilo jenom v sobotu veÄ›er na koupÄ›nÄ›, jinak se teplÄ› voda na mytÄ› brala z mÄ›dÄ›nce.

A pak uÄ›Ä› byla jenom velikÄ› americkÄ› kamna znaÄ›ky Musgrave v obÄ›vacÄ›m pokoji, ale v tÄ›ch se topilo jenom o vÄ›noÄ›nÄ›ch svÄ›tcÄ›ch. Celkem z logickÄ›ch dÄ›vodÄ›, kamna to byla krÄ›snÄ› a vÄ›hÄ›evnÄ›, jenÄ› se v nich dalo topit pouze koksem nebo antracitem a obojÄ› se v padesÄ›tÄ›ch letech, kdy se opakovaly uhelnÄ› krize, Ä›patnÄ› shÄ›nÄ›lo. S tÄ›m, co bylo ve sklepÄ›, se zachÄ›zelo jako s Ä›jafnÄ›m.

U dÄ›dy na venkovÄ› to nebylo jinak. Tam se bydlelo kolem velKÄ›ho Ä›tvercovÄ›ho sporÄ›ku uprostÄ›ed kuchynÄ› a jednou za Ä›trnÄ›ct dnÄ› se roztopila pec na chleba. V nevytopenÄ› sednici na spanÄ› na vÄ›s hodili navlhlou peÄ›tinu (byla tak tÄ›Ä›kÄ›, Ä› bez pomoci jsem jako dÄ›tÄ› z pod nÄ› nevylezla), a tam jsem pak nÄ›jakou chvÄ›li cvakala zuby, neÄ› jsem se alespoÄ› trochu zahÄ›Ä›la. Tehdy byl normÄ›lnÄ› studenÄ› ½ odchov.

ZaÄ›Ä›tkem Ä›jedesÄ›tÄ›ch let se uÄ› nedalo Ä›Ä›t po staru, kachlovÄ› kamna z kuchynÄ› Ä›la pryÄ›, mÄ›ma koupila plynovÄ› sporÄ›k Mora a z kamen se vystÄ›dalo nÄ›kolik typÄ› Club a pak jeÄ›tÄ› Petry, neÄ› nÄ›m koneÄ›nÄ› povolili Wavky, protoÄ› uÄ› to dovolilo novÄ› vedenÄ› i kapacita dodÄ›vky plynu.

KdyÄ› jsem se pÄ›estÄ›hovala do HoleÄ›ovic, nebylo to jinak. NejdÄ›Ä›ve jsem tahala ze sklepa uhlÄ›, pak od benzinky naftu a nakonec i tady koneÄ›nÄ› zavedli proud na 220V a jÄ› si mohla koupit bojler i normÄ›lnÄ› topenÄ›.

Ale, kdyÄ› pÄ›estane jÄ›t proudÄ›! tak si vzpomÄ›nÄ›m, jak mÄ›ma poÄ›Ä›d ve sklepÄ› schovÄ›vala kamna a Ä›Ä›kala, Ä› by se nikdy nenastÄ›hovala do bytu bez komÄ›na, protoÄ› nemÄ›Ä›e vÄ›dÄ›t, jestli si zase nebude muset topenÄ› nÄ›jak zaÄ›Ä›dit sama.

Jo, kdyby vÄ›dÄ›la o americkÄ›ch kamnech na koleÄ›kÄ›ch...

Tuhle historku vyprÄ›vÄ›l herec Bohumil BezouÄ›ka, jeden z Klubu dobrÄ›kÄ› NÄ›rodnÄ›ho divadla; je o nedovtipnÄ›m Jaroslavu Vojtovi a Ä›Ä›asnÄ›ch americkÄ›ch kamnech:

Do rozvernÄ› atmosféra v klubu NÄ›rodnÄ›ho divadla pÄ›isedne i Jaroslav Vojta.

â€žPoslyš, Vojto, tady HÄŕger si koupil
 Ä¼asnÄ½ kamna. LitinovÄ½, ale na koleÄ•kÄ½ch. PoÄ™Ä½dnÄ½ je roztopÄ½ a
 vyhÄ™ejou ti obÄ½vÄ½k. Pak si je pohodlnÄ½ pÄ™evezeÄ½ do loÄ½nice, a za chvilku ti
 vytopÄ½- i loÄ½nici.â€œ

â€žNo to je vÄ½bornÄ©,â€œ na to Vojta, â€ža
 mA½u je pÄ™evÄ©zt tÄ™eba i do koupelny?â€œ

â€žTo se vÄ½-, do koupelny, do kuchynÄ½, kam
 budeÄ½ chtÄ½-t.â€œ

â€žVida, vida, takovÄ© bych si poÄ™Ä½-dil
 takyâ€œ, odpovÄ½dÄ½l, a pak uÄ¼ vÄ½ichni Ä•ekali, kdy Vojta pÄ™ijde s tou sprÄ½vnou
 otÄ½zkou, aby mu sborovÄ½ mohli sdÄ½lit, Ä½e ten kouÄ™ z kamen jde, no - do
 sprostÄ©ho slova.

A Vojta se i zeptal: â€œA, klucÄ½-, Ä½-m se v tom topÄ½-, asi jenom
 koksem, co?â€œ

â€žNe, Ä½-mkoliv, klidnÄ½ i uhlÄ½-m, s tim si
 nedÄ½lej starost.â€œ

â€žA, to bude nÄ½jakÄ½ chytÄ½k, urÄ½itÄ½ pÄ™iÄ½lo
 jenom pÄ½r kouskÄ½ a ty uÄ¼ si rozebrali znÄ½mÄ½, nebo za Ä½platu, co?â€œ

â€žAle ne, neboj, je jich dostatek, mA½e
 si je koupit kaÄ¼dÄ½.â€œ

No, a koneÄ½nÄ½, kdyÄ¼ uÄ¼ takhle vytopili asi
 desÄ½tÄ½ pokoj, tak Vojta pÄ™iÄ½el s tou sprÄ½vnou otÄ½zkou.

â€œAle kam jde ten kouÄ™?â€œ VÄ½ichni zajÄ½sali:
 â€žNo pÄ™ece do prdele, Vojto!â€œ

A Vojta se smÄ½l s nimi, aÄ¼ se za bÄ™micho
 popadal a slzy mu tekly po tvÄ½iÄ™i, a pak se jeÄ½tÄ½ zeptal:

â€žNo, kluci, tak si nedÄ½lejte legraci,
 vÄ½Ä½nÄ½, kam jde ten kouÄ™??â€œ

Jaroslav Vojta prÄ½ ve skuteÄ½nosti ani zdaleka takhle natvrdlÄ½ nebyl, prÄ½ ty historky dokonce sÄ½m rÄ½d o sobÄ½ Ä½Ä½Ä™il.
 Ta historka mA½ vÄ½jak jeÄ½tÄ½ dohruÄ½! TakovÄ½ "americkÄ½ kamna Jaroslava Vojty na koleÄ•kÄ½châ€œ, kterÄ½ se dajÄ½- pÄ™etla
 pokoje do pokoje, se prÄ½ dajÄ½- ve stÄ½tech normÄ½lnÄ½ koupit, a na regÄ½le jsou k mA½nÄ½- za 199 dolarÄ½/ks.
 Jeden Ä½eskÄ½ vtipÄ½lek ta kamna i vyfotil. KdyÄ¼ je fotil, pÄ™iÄ½el prodavaÄ½, zda nepotÄ™ebuje s nÄ½Ä½im pomoci. Ten pÄ™Ä½
 Vojtovi mu nevyprÄ½vÄ½l, ten prÄ½ stejnÄ½ nemÄ½Ä½e nikdo mimo nÄ½Ä½i krÄ½ter po meteoritu, zvanÄ½ Ä½eskÄ½ kotlina, pochopit
 mu jen Ä™ekl, Ä½e se mu ta kamna lÄ½-bÄ½- a nakonec se ho jeÄ½tÄ½ zeptal:

â€žA kam jde ten kouÄ™?â€œ Divali se prÄ½ na nÄ½j jako na blbce... deeres